

Ковтун Т.А., к.т.н., доцент
Смокова Т.М., аспірант
Кафедра «Управління логістичними системами та проектами»
Одеський національний морський університет

НАПРЯМКИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Соціальна політика є однією з найбільш важливих функцій будь-якої держави і пронизує всі рівні суспільної та економічної діяльності. Мета соціальної політики України - формування соціально стабільного і високорозвиненого суспільства, здатного забезпечувати гідний рівень життя її громадян при високому ступені суспільної злагоди, без протиріч і соціальних конфліктів.

***Ключові слова:** соціальна політика, соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальні ризики.*

Постановка проблеми і мета дослідження. Основною в соціальній політиці є проблема бідності та перерозподілу доходів з метою їх вирівнювання. На сьогоднішній день населення України за загальносвітовими стандартами можна віднести до бідного, оскільки згідно зі стандартами ООН, якщо людина витрачає на проживання і продукти харчування менше 5 доларів на день або 150 доларів на місяць, він знаходиться за межею бідності. Україна належить до категорії найбільш бідних країн з рівнем доходів громадян менш ніж 5000 доларів.

У 2016 році сукупні доходи населення світу зросли на 3,5 трлн. доларів (1,4%), середній показник на одну людину склав 52,8 тис. доларів, а рівень добробуту громадян України, навпаки, знизився на 19% [1].

Результати дослідження. Вищесказане підтверджує необхідність державного регулювання перерозподілу доходів і створення системи соціального забезпечення тих верств населення, які потребують підтримки держави. Головним інструментом перерозподілу доходів є державний бюджет, який створює механізм соціального забезпечення населення. Соціальний захист населення, який здійснюється відповідно до соціальної політики держави, використовує такий інструментарій, як соціальний захист і соціальні гарантії.

В Конституції України соціальний захист розуміється як система заходів щодо захисту населення від соціальних ризиків. Саме такий зміст закладено в ст.

46, де встановлено "право громадян на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом" [2].

Щодо витрат на соціальну сферу можна сказати наступне: вони займають провідне місце у витратах бюджетів України всіх рівнів. Соціальний захист та соціальне забезпечення - найбільша видаткова стаття Державного бюджету України, яка за обсягом випереджає охорону здоров'я, освіту і витрати на економічну діяльність. Якщо розглядати в процентному співвідношенні, то з 2003 по 2016 рік видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення населення України вирости з 28,4% до 33,8% бюджету країни (рис. 1) [3].

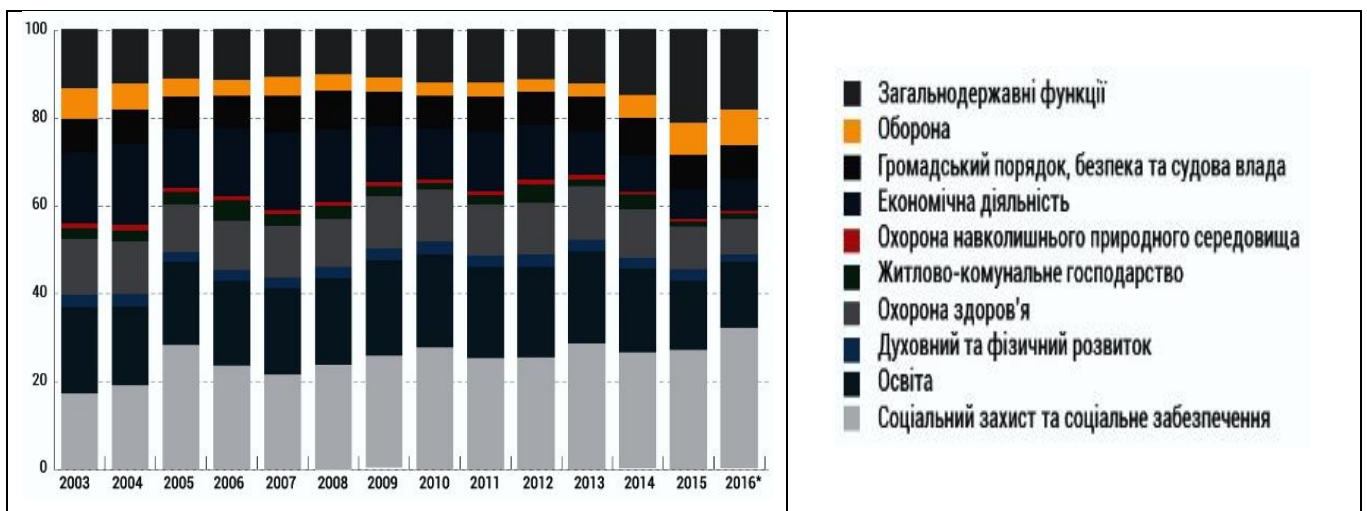


Рисунок 1. Динаміка структури витрат бюджету України

Якщо розглядати структуру витрат на соціальний захист і соціальне забезпечення населення, то левову частку складають видатки на соціальний захист пенсіонерів (рис.2).

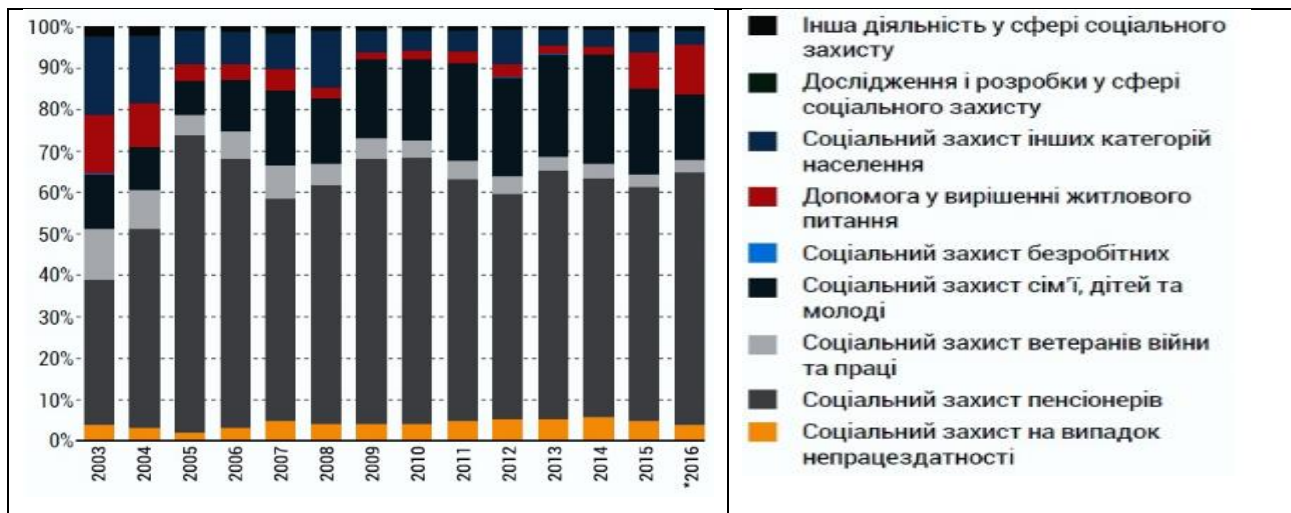


Рисунок 2. Динаміка структури соціальних видатків бюджету України

Висновки. Україна захищає своїх громадян від усіх категорій соціальних ризиків, задекларованих в загальновізнаних міжнародних актах. З метою посилення ефективності системи соціального захисту українських громадян в країні проводиться реформування системи соціального забезпечення. Питання соціального захисту населення, соціальної політики, соціального розвитку завжди повинні бути об'єктом і предметом наукових досліджень, що дозволяють впроваджувати сучасні механізми і передовий досвід ефективних систем соціального захисту населення.

Література

1. Бідність – головна загроза безпеці громадян у 2017 році. Український інститут дослідження екстремізму. Аналітична доповідь. <http://icps.com.ua/pro-tsentr/partnerymtspd/ukrayinskyu-instytut-doslidzhennya-ekstremizmu/>
2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/>
3. Аналитические данные по бюджетам Украины 2002-2016 по направлениям и структуре. <http://zet.in.ua/statistika-2/zdravooxranenie/analiticheskie-dannye-po-byudzheta-ukrainy-2002-2016-po-napravleniyam-i-strukture/>